

Seat No. : 3143**NF-101**

November-2018

B.Com., Sem.-V

CE-301 (A) : Cost & Financial Accounting

ગુણચંદ્ર

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) એક વસ્તુ X, Y અને Z ત્રણ પ્રક્રિયાઓમાંથી પસાર થાય છે. નીચેની માહિતી પરથી પ્રક્રિયાનાં ખાતાં તથા અસામાન્ય બગાડ કે અસામાન્ય વધારાનું ખાતું તૈયાર કરો :

14

વિગત	પ્રક્રિયા-X	પ્રક્રિયા-Y	પ્રક્રિયા-Z
દાખલ કરેલ એકમો (એકમદીઠ ₹ 20 લેખે)	5,000	—	—
ખરેખર ઉત્પાદનના એકમો	4,700	4,300	4,050
સામાન્ય બગાડ (દાખલ કરેલ એકમોના %)	5%	10%	5%
સામાન્ય બગાડની એકમદીઠ ઉપજ (₹)	10	50	60
પ્રત્યક્ષ માલસામાન (₹)	97,500	99,100	1,55,600
પ્રત્યક્ષ મજૂરી (₹)	30,000	50,000	80,000

ઉત્પાદનનાં પરોક્ષ ખર્ચા ₹ 3,20,000 હતા. જે ત્રણેય પ્રક્રિયાઓ ખાતે પ્રત્યક્ષ મજૂરીના પ્રમાણમાં વહેંચવાના છે.

અથવા

- (1) 'એમ' નામની એક મુખ્ય વસ્તુના ઉત્પાદન દરમિયાન R અને S નામની બે ઉપપેદાશોનું ઉત્પાદન થાય છે. ઉત્પાદનના સંયુક્ત ખર્ચા ₹ 9,56,000. ત્રણે વસ્તુઓ પર અલગ પડ્યા પછી વધુ પ્રક્રિયા કરવામાં આવે છે અને વેચવામાં આવે છે, જેની માહિતી નીચે મુજબ છે :

7

વિગત	મુખ્ય વસ્તુ M	ઉપપેદાશ	
		R	S
વેચાણ	₹ 7,20,000	₹ 4,80,000	₹ 3,20,000
અલગ થયા પછીનો ખર્ચ	₹ 48,000	₹ 40,000	₹ 32,000
નફો	વેચાણના 25%	પડતરના 25%	વેચાણના 15%

કુલ સ્થિર વેચાણ ખર્ચા વેચાણ પડતરના 10% છે, જે ત્રણે વસ્તુઓ વચ્ચે 1 : 2 : 2 ના પ્રમાણમાં ફાળવવામાં આવે છે.

બે ઉપ-પેદાશો તથા સંયુક્ત ખર્ચની વહેંચણી દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

- (2) તફાવત સમજાવો : પ્રક્રિયા પડતર અને જોબ પડતર પદ્ધતિ

7

(B) નીચેનાં વિધાનો સાચાં છે કે ખોટાં તે જણાવો : (કોઈપણ ચાર)

- (1) પ્રક્રિયા પડતરમાં અસામાન્ય નુકસાનની રકમ નફા-નુકસાન ખાતે ઉધારવામાં આવે છે.
- (2) સંયુક્ત પેદાશ એટલે એકસરખું મહત્વ ધરાવતી બે કે બેથી વધારે વસ્તુનું ઉત્પાદન.
- (3) આડપેદાશ એટલે કે જે વસ્તુ મુખ્ય વસ્તુના ઉત્પાદનની સરખામણીએ ઓછા મહત્વની હોય તે.
- (4) અસામાન્ય વધારો પ્રક્રિયા ખાતામાં જમા બાજુ લખવામાં આવે છે.
- (5) સામાન્ય નુકસાન પડતરનાં નફા-નુકસાન ખાતે લઈ જવામાં આવે છે.
- (6) પ્રક્રિયા પડતરમાં જો ખરેખર નુકસાન સામાન્ય નુકસાન કરતાં ઓછું હોય તો તે તકવતને અસામાન્ય નુકસાન ગણવામાં આવે છે.

2. (A) અતુલ કંપની લિ. એક વસ્તુનું ઉત્પાદન કરે છે. વસ્તુ તૈયાર થતાં પહેલાં બે પ્રક્રિયામાંથી પસાર થાય છે. વસ્તુનાં ઉત્પાદન અંગેનાં જૂન-2018 ની માહિતી નીચે મુજબ છે :

14

વિગત	પ્રક્રિયા-I (₹)	પ્રક્રિયા-II (₹)	તૈયાર માલ (₹)
શરૂઆતનો સ્ટોક	30,000	36,000	90,000
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	60,000	63,000	—
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	44,800	45,000	—
કારખાનાનાં પરોક્ષ ખર્ચાં	42,000	18,000	—
આખરનો સ્ટોક	14,800	18,000	45,000
શરૂઆતના સ્ટોકમાં સમાયેલ આંતરપ્રક્રિયાનો નફો	—	6,000	33,000
બીજી પ્રક્રિયામાં લઈ જતાં ફેરબદલી કિંમત પર નફાનાં ટકા	25	20	—

પ્રક્રિયાનો સ્ટોક પ્રાથમિક પડતરનાં ધોરણે ગણવામાં આવે છે. તૈયાર માલનો સ્ટોક પ્રક્રિયા-II માંથી જે કિંમતે ફેરબદલી થાય છે, તે કિંમતે ગણવામાં આવે છે. આ સમય દરમિયાન વેચાણ ₹ 5,60,000 નું હતું.

નીચે મુજબ તૈયાર કરો અને ગણતરી કરો :

- (1) દરેક તબક્કે નફો દર્શાવતાં પ્રક્રિયા ખાતાં
- (2) ખરેખર મળેલ નફાનું પત્રક
- (3) પાકા સરવૈયાના હેતુ માટે સ્ટોકનું મૂલ્ય

અથવા

(1) પ્રક્રિયા નં.-3 ને લગતી એપ્રિલ, 2018ના માસની માહિતી નીચે મુજબ છે : 7
શરૂઆતનો સ્ટોક 2,000 એકમો જે નીચે મુજબ બનેલો છે :

માલસામાન-I ₹ 12,350

માલસામાન-II ₹ 13,200

મજૂરી ₹ 17,500

શિરોપરી ખર્ચા ₹ 11,000

પ્રક્રિયા નં.-2 ખાતેથી લાવ્યા : 20,000 એકમો ₹ 6.00 લેખે એકમદીઠ

પ્રક્રિયા નં.-4 ખાતે લઈ ગયા : 17,000 એકમો

પ્રક્રિયા નં.-3 માં થયેલ ખર્ચા નીચે મુજબ છે :

માલસામાન ₹ 30,000

મજૂરી ₹ 60,000

પરોક્ષ ખર્ચા ₹ 60,000

લંગારમાં કાઢી નાખેલા એકમો 1,000 એકમો

પૂર્ણતાની કક્ષા : માલસામાન 100%, મજૂરી 60%, શિરોપરી ખર્ચા 40%

સામાન્ય બગાડ : ઉત્પાદનના 10%

બગાડની વેચાણ કિંમત એકમદીઠ ₹ 4 ઉપજે છે.

આખર સ્ટોક : 4000 એકમો

પૂર્ણતાની કક્ષા : માલસામાન 80%, મજૂરી 60%, શિરોપરી ખર્ચા 40%

સરેરાશ પદ્ધતિને આધારે તમારે તૈયાર કરવાનું છે :

(a) પૂર્ણ એકમોની ગણતરી દર્શાવતું પત્રક

(b) પડતરની ગણતરી દર્શાવતું પત્રક

(2) એક કારખાનાની પ્રક્રિયા-IIના ઉત્પાદનને લગતી નીચેની માહિતી મળી શકી છે : 7

પ્રક્રિયા-2 માં અર્ધતૈયાર માલનો શરૂઆતનો સ્ટોક 2,000 એકમો ₹ 25.750

પૂર્ણતાની કક્ષા : માલસામાન 80%, મજૂરી 60%, શિરોપરી ખર્ચા 60%

પ્રથમ પ્રક્રિયા ખાતેથી લાવ્યા 53,000 એકમો ₹ 4,11,500

ત્રીજી પ્રક્રિયા ખાતે લઈ ગયા 48,000 એકમો

લંગારમાં કાઢેલ એકમો : 2,000 એકમો જેની પૂર્ણતાની કક્ષા નીચે મુજબ હતી :

માલસામાન 100%, મજૂરી 70%, શિરોપરી ખર્ચા 70%

આખરનો સ્ટોક 5,000 એકમોનો છે, જેની પૂર્ણતાની કક્ષા નીચે મુજબ હતી :

માલસામાન 70%, મજૂરી 50%, શિરોપરી ખર્ચા 50%

સામાન્ય બગાડ ઉત્પાદનના 5% જેટલો છે.

ક્ષેપ પદ્ધતિને આધારે તમારે પૂર્ણ એકમોની ગણતરી દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરવાનું છે.

- (B) નીચે આપેલા પેટા પ્રશ્નો માટે સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો : (કોઈપણ ચાર) 4
- (1) પહેલી પ્રક્રિયાની પડતર ₹ 1,50,000 છે. જો ફેરબદલી કિંમત પર 25% ગણવાનો હોય તો નફાની રકમ _____.
- (A) ₹ 50,000 (B) ₹ 37,500
(C) ₹ 30,000 (D) એકપણ નહીં
- (2) પ્રક્રિયા-X ની માહિતી નીચે મુજબ છે :
કુલ ખર્ચા	₹ 3,60,000
કુલ પડતર	₹ 3,00,000
કુલ નફો	₹ 60,000
આખરનો સ્ટોક	₹ 18,000
- આખર સ્ટોકમાં નહીં મળેલ નફો નીચે મુજબ હશે :
- (A) ₹ 3,000 (B) ₹ 3,600
(C) ₹ 3,400 (D) ₹ 3,500
- (3) પ્રક્રિયા-1 માં દાખલ કરેલ એકમો 30,000, ખરેખર ઉત્પાદનના એકમો 26,500, સામાન્ય બગાડ દાખલ કરેલા એકમોના 5% હોય, તો અસામાન્ય બગાડના એકમો કેટલા ?
- (A) 2,000 એકમો (B) 3,500 એકમો
(C) 2,500 એકમો (D) 3,000 એકમો
- (4) એક પ્રક્રિયાની ઉત્પાદન પડતર ₹ 1,20,000 છે. ઉત્પાદન બીજી પ્રક્રિયા ખાતે લઈ જતી વખતે ફેરબદલી કિંમત પર 25% નફો ગણવામાં આવે છે. ફેરબદલીની કિંમતની ગણતરી કરો.
- (A) ₹ 1,60,000 (B) ₹ 1,50,000
(C) ₹ 1,44,000 (D) એકપણ નહીં
- (5) વેચેલ એકમો 50,000, શરૂઆતનો સ્ટોક 8,000 એકમો, આખરનો સ્ટોક 12,000 એકમો, તો ઉત્પાદનના એકમો કેટલા ?
- (A) 54,000 એકમો (B) 46,000 એકમો
(C) 58,000 એકમો (D) 62,000 એકમો
- (6) પ્રક્રિયા-Z ની વિગતો નીચે મુજબ છે :
- શરૂઆતનો સ્ટોક : 4,000 એકમો
(પૂર્ણતાની કક્ષા : માલસામાન 80%)
તૈયાર એકમો : 33,000
સામાન્ય બગાડ : 2,000 એકમો
અસામાન્ય બગાડ : 2,000 એકમો
(પૂર્ણતાની કક્ષા : માલસામાન 80%)
આખરનો સ્ટોક : 3,000 એકમો
(પૂર્ણતાની કક્ષા : માલસામાન 100%)
ફીફો પદ્ધતિ મુજબ માલસામાનનાં પૂર્ણ એકમો કેટલા હશે ?
- (A) 38,400 એકમો (B) 38,000 એકમો
(C) 37,000 એકમો (D) 37,400 એકમો

3. (A) (1) નીચેની વિગતો અમર લિ.ના ચોપડામાંથી લેવામાં આવેલ છે :

14

વિગત	₹	₹
વેચાણ (10,000 એકમો ₹ 25 લેખે)	-	2,50,000
માલસામાનનો વપરાશ	1,00,000	
મજૂરી ખર્ચ	50,000	
ચલિત શિરોપરી ખર્ચ	25,000	
સ્થિર શિરોપરી ખર્ચ	45,000	2,20,000
નફો		30,000

ગણતરી કરો :

- સમતૂટબિંદુ માટે જરૂરી વેચાણના એકમો.
 - વેચાણના 20% નફો મેળવવા જરૂરી વેચાણ.
 - જો વેચાણકિંમતમાં 20% ઘટાડો કરવામાં આવે તો વર્તમાન નફો જાળવી રાખવા વધારાના એકમોનું જરૂરી વેચાણ.
 - વર્તમાન સંજોગોમાં સમતૂટબિંદુ 5,625 એકમોનું કરવામાં આવે તો એકમદીઠ નફો કરવામાં આવેલ વેચાણ કિંમત.
- (2) એક કંપનીનો સલામતીનો ગાળો 20% છે અને ₹ 8,00,000 નો નફો કમાય છે. જો તેનો કાળો વેચાણ ગુણોત્તર 40% હોય, તો તેનું હાલનું વેચાણ અને સ્થિર ખર્ચ શોધો.

અથવા

- (1) એક કંપની બે વસ્તુઓ એક્ષ અને વાયનું ઉત્પાદન કરે છે. તેને લગતી માહિતી નીચે મુજબ છે : 7

વિગત	વસ્તુ-X	વસ્તુ-Y
એકમદીઠ કાળો (₹)	60	40
એકમદીઠ કામદાર કલાકો (કલાક)	20	10
કુલ સ્થિર ખર્ચ ₹ 25,000		

કામદારોની અછત હોય તેવા સંજોગોમાં કઈ વસ્તુનું ઉત્પાદન વધુ નફાકારક ગણાય ? જો 14,000 કામદાર કલાકો મળી શકતા હોય અને દરેક વસ્તુનું મહત્તમ ઉત્પાદન 1,000 એકમો હોય તો બંનેનું કેટલું ઉત્પાદન કરવું જોઈએ કે જેથી વધુમાં વધુ નફો પ્રાપ્ત થાય ? એ સ્થિતિમાં નફાની ગણતરી કરો.

- (2) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ બે)

- સંબંધિત પડતર
- વૈકલ્પિક પડતર
- સમતૂટ વિશ્લેષણની ઉપયોગિતા

P.T.O.

(B) નીચે આપેલા પેટા પ્રશ્નો માટે સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો : (ગમે તે ત્રણ)

(1) જો સલામતી ગાળો 30% હોય, નફા-જથ્થાનો ગુણોત્તર 60% હોય અને વેચાણ ₹ 5,00,000 હોય તો નફો નીચે મુજબ થશે :

- (A) ₹ 80,000
- (B) ₹ 90,000
- (C) ₹ 1,50,000
- (D) ₹ 3,00,000

(2) જો નફા-જથ્થાનો ગુણોત્તર 60% હોય, સલામતી ગાળો 30% હોય અને વેચાણ ₹ 8,00,000 હોય તો સમતુલ્યબિંદુ નીચે મુજબ હશે :

- (A) ₹ 4,80,000
- (B) ₹ 5,60,000
- (C) ₹ 3,20,000
- (D) ₹ 5,00,000

(3) ક્ષણો = _____

- (A) સ્થિર ખર્ચ + નુકસાન
- (B) વેચાણ - ચલિત ખર્ચ
- (C) સ્થિર ખર્ચ + ચલિત ખર્ચ
- (D) વેચાણ કિંમત - નુકસાન

(4) નીચેના પૈકી નફો શોધવા માટેનું કયું સૂત્ર સાચું છે ?

- (A) નફો = વેચાણ - ચલિત ખર્ચ
- (B) નફો = ક્ષણો - સ્થિર ખર્ચ
- (C) નફો = વેચાણ - સ્થિર ખર્ચ
- (D) એકપણ નહીં

(5) એક એકમની એકમદીઠ વેચાણ કિંમત ₹ 15 છે. એકમદીઠ ચલિત ખર્ચ ₹ 9 છે. સ્થિર ખર્ચ ₹ 60,000 છે, તો ₹ 4,000 ના નફા માટે વેચાણ (રૂપિયામાં) શોધો.

- (A) ₹ 1,50,000
- (B) ₹ 1,60,000
- (C) ₹ 1,40,000
- (D) ₹ 1,65,000

4. (A) શંકર લિ. અને પાર્વતી લિ.નું તા. 1-4-2017ના રોજથી સંયોજન કરવામાં આવ્યું અને ચાલુ બંને કંપનીઓનો ધંધો ખરીદી લેવા ગણેશ લિ. નામની નવી કંપની સ્થાપવામાં આવી. તે તારીખનાં બંને કંપનીનાં પાકા સરવૈયાં નીચે મુજબ છે :

14

જવાબદારીઓ	શંકર લિ. ₹	પાર્વતી લિ. ₹	મિલકતો	શંકર લિ. ₹	પાર્વતી લિ. ₹
ઈક્વિટી શેર મૂડી : દરેક ₹ 100 ના પૂરા ભરાયેલા	18,00,000	15,00,000	જમીન-મકાન	15,00,000	9,00,000
12% ના પ્રેક્ષર-શ શેર દરેક ₹ 100 ના પૂરા ભરાયેલા	6,00,000	4,50,000	પ્લાન્ટ-ચંત્રો	9,00,000	6,00,000
સામાન્ય અનામત	4,50,000	3,00,000	રોકાણો	6,00,000	3,00,000
રોકાણ વળતર અનામત	1,50,000	90,000	સ્ટોક	3,90,000	2,10,000
નિકાસ નફા અનામત	2,40,000	1,20,000	દેવાદારો	3,00,000	4,50,000
નફા-નુકસાન ખાતું	1,80,000	1,21,500	રેકડ-બેન્ક સિલક	1,95,000	3,76,500
12% નાં ડિબેન્ચર	1,50,000	1,05,000			
લેણદારો	2,70,000	1,20,000			
દેવીહૂંડી	45,000	30,000			
	38,85,000	28,36,500		38,85,000	28,36,500

વધારાની માહિતી :

- (1) શંકર લિ. અને પાર્વતી લિ.ના 12%નાં ડિબેન્ચરો પેટે ગણેશ કંપની લિ. એ એટલી સંખ્યામાં તેના 15%ના ₹ 100 નો એક એવા ડિબેન્ચર આપવા કે જેથી વ્યાજની આવક એટલી જ મળે.
- (2) ગણેશ કંપની લિમિટેડ શંકર લિ.ના દરેક 3 ઈક્વિટી શેરના બદલામાં 4 ઈક્વિટી શેર આપશે અને પાર્વતી લિ.ના 4 ઈક્વિટી શેરના બદલામાં 3 ઈક્વિટી શેર આપશે. આ શેર ₹ 100ની દાર્શનિક કિંમતના છે. જે ₹ 110 ની કિંમતે આપવાના છે.
- (3) બંને કંપનીના પ્રેક્ષર-શ શેરહોલ્ડરોને ગણેશ લિ.ના 15% ના પ્રેક્ષર-શ શેર દરેક ₹ 100નાં ₹ 120 ના ભાવે તેટલી જ સંખ્યામાં આપવા.
- (4) કાનૂની અનામતો હજુ બે વર્ષ સુધી રાખવી જરૂરી છે.

તમારે સંયોજન પછીનું ગણેશ લિ.નું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબની ધારણા હેઠળ તૈયાર કરવાનું છે :

જો સંયોજન વિલીનીકરણ સ્વરૂપ હોય અથવા જો સંયોજન ખરીદી સ્વરૂપનું હોય

અથવા

- (1) હિસાબી ધોરણ-14ના સંદર્ભમાં વિલીનીકરણ અને ખરીદી સ્વરૂપનાં સંયોજન વિશે સમજાવો. 7
- (2) કંપનીઓનું સંયોજન એટલે શું ? તેના હેતુઓની ચર્ચા કરો. 7
- (B) નીચે આપેલા પેટાપ્રશ્નો માટે સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો : (ગમે તે ત્રણ) 3
- (1) જો _____ સંયોજન હોય તો જૂની કંપનીની સામાન્ય અનામત કે નફા-નુકસાન ખાતાની બાકીઓ પાકા સરવૈયામાં બતાવાશે નહીં.
- (A) અવેજ પદ્ધતિ (B) ચોખ્ખી મિલકતોની પદ્ધતિ
- (C) ખરીદી સ્વરૂપનું (D) વિલીનીકરણ સ્વરૂપનું
- (2) વેચનાર કંપની વિસર્જન ખર્ચ ચૂકવવાનું સ્વીકારે ત્યારે વેચનાર કંપની તે ખર્ચ _____ ઉધારે છે.
- (A) નફા-નુકસાન ખાતે (B) પાઘડી ખાતે
- (C) માલ-મિલકત નિકાલ ખાતે (D) બેન્ક ખાતે
- (3) જ્યારે ચોખ્ખી મિલકતો ખરીદ કિંમત કરતા ઓછી હોય ત્યારે તફાવત _____
- (A) સામાન્ય અનામત ખાતે જમા થાય.
- (B) મૂડી અનામત ખાતે જમા થાય.
- (C) પાઘડી ખાતે ઉધાર થાય.
- (D) નફા-નુકસાન ખાતે ઉધાર થાય.
- (4) _____ હિસાબોમાં ચાલુ કે હયાત કંપની બીજી કંપનીનો ધંધો ખરીદે છે ત્યારે નવી કંપનીની સ્થાપના થતી નથી.
- (A) પુનઃરચનાના (B) સંયોજનના
- (C) સમાવેશના (D) એકપણ નહીં
- (5) આકાશ કંપનીની કાયમી મિલકતો ₹ 8,00,000 પાકા સરવૈયામાં દર્શાવી છે, કાયમી મિલકતોની ચોપડે કિંમત તેમની બજાર કિંમત કરતાં 25% વધારે છે, તો આ કંપનીની કાયમી મિલકતોની બજાર કિંમત કેટલી ?
- (A) ₹ 10,00,000 (B) ₹ 6,00,000
- (C) ₹ 6,40,000 (D) ₹ 10,66,667

Seat No. : 3243.

NF-101

Gaurang

November-2018

B.Com., Sem.-V

CE-301 (A) : Cost & Financial Accounting

[Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70]

- (A) A product passes through three Processes X, Y and Z. From the following Information prepare Process Accounts and Abnormal Wastage or Abnormal Gain Account :

14

Particulars	Process - X	Process - Y	Process - Z
Unit introduced (per unit ₹ 20)	5,000	—	—
Actual Production	4,700	4,300	4,050
Normal Wastage (as a % of input)	5%	10%	5%
Selling price of wastage (per unit) (₹)	10	50	60
Direct materials (₹)	97,500	99,100	1,55,600
Direct labour (₹)	30,000	50,000	80,000

Production Overhead were ₹ 3,20,000, which are distributed among all three processes in the ratio of direct labour.

OR

- (1) In the course of manufacture of the main product M, by-products R and S also emerge. The joint expenses of manufacture amount to ₹ 9,56,000. All the three products are processed after separation sold as per details given below :

7

Particulars	Main Product M	By-Product	
		R	S
Sales	₹ 7,20,000	₹ 4,80,000	₹ 3,20,000
Cost incurred after separation	₹ 48,000	₹ 40,000	₹ 32,000
Profit	25 % on sales	25% on cost	15% on sales

Total Fixed selling expenses are 10 % of total cost of sales, which are apportioned to the three products in the ratio of 1 : 2 : 2.

Prepare a statement showing apportionment of joint costs to the main product and the two by-products.

- (2) Explain the difference between Process costing and Job costing.

7

(B) State whether the following statements are true or false: (any four)

4

- (1) In Process Cost Accounts, abnormal loss is debited to Profit and Loss A/c.
- (2) Joint products means production of two or more same important item.
- (3) By-Product means product of less importance in comparison with main product.
- (4) Abnormal gain is written on credit side of the Process Account.
- (5) Normal loss is transferred to Costing Profit and Loss Account.
- (6) In process costing, if the actual loss is less than the normal loss, the difference is considered as abnormal loss.

2. (A) Atul Co. Ltd. produces a product that passes through two processes before it is transferred to finished stock. The following information is available for June-2018.

14

Particulars	Process-I (₹)	Process-II (₹)	Finished Stock (₹)
Opening stock	30,000	36,000	90,000
Direct Materials	60,000	63,000	—
Direct wages	44,800	45,000	—
Factory overheads	42,000	18,000	—
Closing stock	14,800	18,000	45,000
Inter process profit for Opening stock	—	6,000	33,000
Profit Percentage on transfer price to next process	25	20	—

Stock in processes are valued at prime cost and finished stock has been valued at the price at which it was received from process-II. Sales during the period were ₹ 5,60,000.

- Prepare and Compute :
- (a) Process Accounts showing profit at each stage
 - (b) Statement showing actually realized profit
 - (c) Stock valuation for Balance Sheet purpose.

OR

10

- (1) The following information is given in respect of process No.-3 for the month of April, 2018. 7

Opening stock - 2,000 units made up of :

Direct Materials - I. ₹ 12,350

Direct Materials - II. ₹ 13,200

Direct Labour. ₹ 17,500

Overheads. ₹ 11,000

Transferred from process No.-2 : 20,000 units @ ₹ 6.00 per unit.

Transferred to process No.-4 : 17,000 units

Expenditure incurred in process No.-3 :

Direct Materials. ₹ 30,000

Direct labour. ₹ 60,000

Overheads. ₹ 60,000

Scrap : 1,000 units

degree of completion : Direct materials -100%, Direct labour - 60%,
Overhead - 40%

Normal loss : 10% of production.

Scrapped units realized ₹ 4 per unit.

Closing stock : 4000 units

Degree of completion : Direct materials 80%, Direct labour - 60% and
overheads - 40%.

According to average method, you are required to prepare :

(a) Statement of Equivalent production

(b) Statement of cost

- (2) The following information relating to production of process-II is available : 7

In process-II Opening Work-in-progress 2,000 units at ₹ 25,750

Degree of Completion : Materials - 80 %, Labour - 60%, overhead - 60 %

Transfer from process-I 53,000 units at ₹ 4,11,500

Transfer to process-III : 48,000 units

Units Scrapped : 2,000 units

Degree of Completion : Materials – 100 %, Labour- 70%, overhead - 70 %

Closing stock : 5,000 units

Degree of Completion : Materials – 70 %. Labour - 50%, overhead - 50 %

Normal loss : 5% of production

Prepare Statement of equivalent production as per FIFO method.

(B) Select the correct answer for the following sub-questions : (any four)

4

(1) Product cost of process-1 is ₹ 1,50,000. If profit is added at 25% on transfer price, show the amount of profit _____

- (A) ₹ 50,000 (B) ₹ 37,500
(C) ₹ 30,000 (D) None of the above

(2) Information of process-X :

Total expenses	₹ 3,60,000
Total Cost	₹ 3,00,000
Total profit	₹ 60,000
Closing stock	₹ 18,000

Unrealized profit in closing stock will be as under :

- (A) ₹ 3,000 (B) ₹ 3,600
(C) ₹ 3,400 (D) ₹ 3,500

(3) Units introduced in process-1 : 30,000, Actual production 26,500 units. Normal wastage 5 % of input, then what will be the abnormal wastage units ?

- (A) 2,000 units (B) 3,500 units
(C) 2,500 units (D) 3,000 units

(4) The production cost of a process is ₹ 1,20,000. A profit of 25 % on transfer price is added while transferring the output to the next process. Calculate the transfer price.

- (A) ₹ 1,60,000 (B) ₹ 1,50,000
(C) ₹ 1,44,000 (D) None of the above

(5) Sales units 50,000, opening stock 8,000 units, closing stock 12,000 units, then production units will be

- (A) 54,000 units (B) 46,000 units
(C) 58,000 units (D) 62,000 units

(6) Particulars of Process-Z are as under :

Opening stock	4,000 units
(Degree of completion : material 80 %)	
Finished goods	: 33,000 units
Normal wastage	: 2,000 units
Abnormal wastage	: 2,000 units
(Degree of completion : material 80%)	
Closing stock	: 3,000 units
(Degree of completion : material 100%)	

What will be the equivalent units of material as per FIFO method ?

- (A) 38,400 units (B) 38,000 units
(C) 37,000 units (D) 37,400 units

3. (A) (1) The following data are obtained from the records of Amar Ltd.

14

Particulars	(₹)	(₹)
Sales (10,000 units @ ₹ 25)	—	2,50,000
Materials consumed	1,00,000	
Labour charges	50,000	
Variable overheads	25,000	
Fixed overheads	<u>45,000</u>	2,20,000
Profit		30,000

Calculate :

- The number of units of sales to reach Break-even point.
 - The sales needed to earn a profit of 20 % on sales
 - The extra units which should be sold to obtained the present profit if it is proposed to reduce the selling price by 20%.
 - The selling price per unit to be fixed to bring down its break-even point to 5,625 units under present condition.
- (2) A company has a margin of safety at 20% and earned a profit of ₹ 8,00,000. If its contribution-sales ratio is 40%, calculate its current sales and fixed cost.

OR

- (1) A company manufactures two products X and Y, the details of which are given below.

Particulars	Product X	Product Y
Contribution per unit (₹)	60	40
Labour hours per unit (hours)	20	10
Total fixed overheads - ₹ 25,000		

If the labour is in short supply, then production of which product is profitable ? If 14,000 labour hours are available, and the maximum output of each product is 1,000 units, then how many units of each product should be manufactured to get the maximum profit ? Also, derive the amount of profit in that situation.

- (2) Write short notes on : (any two)

- Relevant cost
- Opportunity cost
- Utility of Break-even Analysis

(B) Select the correct answer for the following sub-questions : (any three)

3

(1) If margin of safety is 30 % , P/V ratio is 60 % and sales ₹ 5,00,000, the profit will be as under :

- (A) ₹ 80,000
- (B) ₹ 90,000
- (C) ₹ 1,50,000
- (D) ₹ 3,00,000

(2) If P/V ratio is 60 % , Margin of safety is 30 % and sales is ₹ 8,00,000, then break-even point will be as under.

- (A) ₹ 4,80,000
- (B) ₹ 5,60,000
- (C) ₹ 3,20,000
- (D) ₹ 5,00,000

(3) Contribution = _____

- (A) Fixed cost + Loss
- (B) Sales – Variable cost
- (C) Fixed cost + Variable cost
- (D) Selling price – Loss

(4) Which of the following formula is true, to find out the profit ?

- (A) Profit = Sales – Variable cost
- (B) Profit = Contribution – Fixed cost
- (C) Profit = Sales – Fixed cost
- (D) None of the above

(5) Selling price of a unit is ₹ 15 per unit. Variable cost is ₹ 9 per unit Fixed cost is ₹ 60,000. Calculate the sales required to earn a profit of ₹ 4,000.

- (A) ₹ 1,50,000
- (B) ₹ 1,60,000
- (C) ₹ 1,40,000
- (D) ₹ 1,65,000

4. (A) Shankar Ltd. and Parvati Ltd. were amalgamated on and from 1-4-2017. A new company Ganesh Ltd. was formed to take over the business of the existing companies.

14

Liabilities	Shankar Ltd. (₹)	Parvati Ltd. (₹)	Assets	Shankar Ltd. (₹)	Parvati Ltd. (₹)
Equity shares of ₹ 100 each fully paid up	18,00,000	15,00,000	Land & Building	15,00,000	9,00,000
12% Preference Shares of ₹ 100 each fully paid up	6,00,000	4,50,000	Plant & Machinery	9,00,000	6,00,000
General Reserve	4,50,000	3,00,000	Investments	6,00,000	3,00,000
Investment Allowance reserve	1,50,000	90,000	Stock	3,90,000	2,10,000
Export Profit Reserve	2,40,000	1,20,000	Debtors	3,00,000	4,50,000
Profit & Loss A/c	1,80,000	1,21,500	Cash & Bank	1,95,000	3,76,500
12% Debentures	1,50,000	1,05,000			
Creditors	2,70,000	1,20,000			
Bills Payables	45,000	30,000			
	38,85,000	28,36,500		38,85,000	28,36,500

Additional Information :

- (1) 12% Debentures of Shankar Ltd. and Parvati Ltd. are discharged by Ganesh Ltd. by issuing such number of its 15% debentures of ₹ 100 each so as to maintain the same amount of interest.
- (2) Ganesh Ltd. will issue 4 equity shares for each 3 equity shares of Shankar Ltd. and 3 equity shares for each 4 equity shares of Parvati Ltd. The shares are to be issued at ₹ 110 each, having face value of ₹ 100 each.
- (3) Preference shares holders of the two companies are issued equivalent number of 15% Preference shares of Ganesh Ltd. each of ₹ 100 at a price of ₹ 120 per share.
- (4) Statutory reserves are to be maintained for 2 more years.

You are required to prepare the Balance Sheet of Ganesh Ltd. after the amalgamation has been carried out on the basis of following assumptions:

Amalgamation is in the nature of merger. **OR** Amalgamation is in the nature of purchase.

OR

- (1) Explain amalgamation in the form of merger and in the form of purchase under standard 14 (AS-14). 7
- (2) What is amalgamation of companies? Discuss the purpose of amalgamation. 7
- (B) Select the correct answer for the following sub-questions : (any **three**) 3
- (1) If amalgamation is in the _____, the General Reserve or Profit and Loss A/c balance will not be shown in the balance sheet.
- (A) Consideration method (B) Net Assets method
(C) Form of purchase (D) Form of merger
- (2) When the Vendor (seller) company agrees to bear liquidation expenses, it will be debited _____
- (A) Profit and Loss A/c (B) Goodwill A/c
(C) Realisation A/c (D) Bank A/c
- (3) When Net Assets are less than the Purchase Consideration, the difference will be _____.
- (A) Credited to General Reserve A/c
(B) Credited to Capital Reserve A/c
(C) Debited to Goodwill A/c
(D) Debited to Profit and Loss A/c
- (4) In case of _____, one existing company takes over the business of another company and no new company is formed.
- (A) Reconstruction (B) Amalgamation
(C) Absorption (D) None of the above
- (5) Akash Co.'s Balance sheet shown Fixed Assets ₹ 8,00,000. The book value of fixed assets is 25 % more than market value, calculate the market value of the fixed assets.
- (A) ₹ 10,00,000 (B) ₹ 6,00,000
(C) ₹ 6,40,000 (D) ₹ 10,66,667